N°. 16. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT

Van Donderdag den 24ste Februarij.

SURINAME.

Secretarij van het Gemeente Bestuur.

Alzoo bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 14 dezer maand No. 171/151, is goedgekeurd, een Reglement op het verwerken der Producten ter Waag, waarbij onder anderen is bepaald, dat het verwerken van al de ter 's Lands Waag ter weging gebragt wordende Producten, op het daarbij bepaald Tarief, als eene privilegie ten behoeve het Gemeente Bestuur, aan den meestbiedende bij inschrijving zal Verpacht worden.

Zoo wordt bij deze ter kennisse der gegadigden gebragt, dat door den President van het Gemeente Bestuur, geassisteerd door den fungerenden Secretaris, op Maandag den 7 Maart aanstaande, des morgens ten *tien* uren, in het locaal van het Gemeente Bestuur, zal worden geprocedeerd tot het openen van zoodanige inschrijvings-biljetten als tot en met dat tijdstip zullen inkomen, en het verpachten voor den tijd van *een* jaar, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur Generaal, van de voorbedoelde privilegie; zullende de voorwaarden, waarop de verpachting zal plaats hebben, van den 22 dezer maand tot en met den 6 Maart aanstaande, dagelijks, van 's morgens *tien* tot *twaalf* uren in den middag, ter visie van het publiek liggen op de Secretarij van het Gemeente Bestuur.

Paramaribo den 19 *Februarij* 1831.

De fungerende Secretaris bij het Gemeente Bestuur,
G. S. DE VEER.

De ondergeteekende, namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, uitgenoodigd zijnde, om mede te werken, tot inzameling van de Offers, welke *Suriname's* Ingezetenen uit liefde en gehechtheid voor het dierbaar Vaderland mogten willen aanbrengen, — heeft volgaarne dezen vereerende en hoogst aangenamen taak op zich genomen, en heeft dienvolgens maatregelen in het werk gesteld, opdat alle zoodanige bijdragen, ten kantore van den Secretaris bij het Gemeente Bestuur, tegen *recipis* zullen worden aangenomen, dagelijks van des morgens *negen* tot des middags ten *twaalf* uren, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd: — zullende wekelijks door denzelven Secretaris in de Nieuwspapieren worden bekend gemaakt het montant der bijdragen, en de namen der Vaderlandslievende Inzenders, ten zij men mogt verlangen zulks geheim te houden.

De ondergeteekende hoopt en vertrouwt, dat het resultaat dezer pogingen, nu weder de ondubbelzinnigste bewijzen zullen opleveren van de liefde en gehechtheid van *Suriname's* Ingezetenen voor VORST en VADERLAND.

Paramaribo den 21 *Februarij* 1831.

De President van het Gemeente Bestuur der kolonie *Suriname*,
L. B. SLENGARDE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, de Brik *Harmonie*, Kapt. P. Rijnbende, van Rotterdam.

UITGEKLAARD.

Den 23sten, het Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Diets, naar Amsterdam; lading: 88 vaten en 1408 balen heele, en 6 vaten gebr. Koffij, 66 balen sch. Katoen, en 1 kist Surinaamsche Tabak.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Breda, 13 *December*. De heer *Cartwright* heeft den 11den in deze stad overnacht, komende van Brussel, alwaar hij door lord *Ponsonby* vervangen is. Hij heeft een langdurig mondgesprek gehad met den generaal *van Geen*.

— Het leger bevindt zich nog in dezelfde stelling. De generaal *van Geen* is heden van hier vertrokken, om de troepen te Tilburg en de voorposten aan dien kant in oogenschouw te nemen.

Den 14 *December*. Gisteren is de generaal *van Geen*, na de onderscheidene troepen van het leger te velde in hunne kantonnementen in oogenschouw te hebben genomen, alhier teruggekomen. — De bezetting van Tilburg, bestaande uit eenige bataillons infanterie, een talrijk corps vrijwillige jagers, kavallerie en artillerie, is door den generaal, in tegenwoordigheid van een groot gedeelte der bevolking, geïnspecteerd. — Te Gilzen, onder andere, heeft de generaal een corps, ten getale van 2,000 man, benevens eene afdeeling lansiers, op de vlakte laten manoeuvreren. Aan de voorposten wordt de meeste waakzaamheid in acht genomen, en onze troepen, die van al het noodige behoorlijk zijn voorzien, onderscheiden zich door een goeden geest, eene goede krijgstucht en eene zeer krijgshaftige houding.

Alhier zijn 18 muitelingen binnengebragt, zoo gezegd wordt, van het kasteel van Antwerpen.

[Van eene officiele zijde wordt gemeld, dat, volgens berigten, welker echtheid evenwel niet in allen deele kan gewaarborgd worden, de belgische generaal *de Tiecken de Terhove*, in de daad, den 8sten dezer maand, eene bende van 3,000 man, in de vlakte tusschen Masseyk en Weert in oogenschouw heeft genomen, waarmede men, volgens den een, eene onderneming naar de zijde van Maastricht, en volgens den ander, een togt noordwaarts, naar het land van Kuik, wilde ondernemen. Dit corps had 11 stukken geschut, en geene ruiterij. Voor het geschut waren geene of immers zeer weinige kanonniers voorhanden, en geheel geene bespanning, zoodat het niet dan door daar toe genoodzaakte boeren en boerenpaarden konde worden vervoerd; — bij deze krijgsmagt telde men 14 à 1600 man, afkomstig van de 11de en 12de afdeelingen. De miliciens in het Limburgsche waren mede opgeroepen, om de wapenen weder op te vatten, doch betoonden zich niet genegen, om aan die oproeping te voldoen, zoo lang men hen niet met geweld daartoe noodzaakte.]

— Den 10den was men in Antwerpen nog hoogst verbolgen over de bevolene maatregelen van het nederlandsch bestuur, ten aanzien van de Schelde. Den 11den wilde men van den heer *Ellerman*, die uit 's Gravenhage terug gekomen was, het berigt hebben vernomen, dat de vreemde schepen, voor Antwerpen bestemd, in Vlissingen liggende, eene verlof zouden bekomen, om met hunne ladingen naar Ostende of naar Nieuwpoort te verzeilen.

'sGravenhage, 15 *December*. Heden is weder eene compagnie jagers, van 100 man, waaronder vele vrijwilligers, van hier naar het leger vertrokken.

— Z. M. heeft bepaald, dat wisselbrieven, uit Belgie getrokken, als buitenlandsche zullen worden beschouwd, en alzoo aan het zegel zullen worden onderworpen.

— Het is eene onwaarheid, dat de generaal *van Bijlandt* zich aan den Koning zoude hebben gewend, met verzoek, om door Z. M. gemagtigd te worden, zich ter zake van zijn gehouden gedrag te Brussel in de eerste oogenblikken van het oproer aldaar, te regtvaardigen. (*Haarl. Court.*)

GROOT-BRITTANNIE.

Londen, 7 *December*. De *Courier* meldt, dat lord *Ponsonby*, onder goedkeuring van de vijf mogendheden, naar Brussel is vertrokken, om te onderhandelen over eene regeling van de belgische aangelegenheden.

Gisteren, den 6den, hebben de ministers van Frankrijk, Oostenrijk, Rusland, de Nederlanden en Pruissen weder eene conferentie gehouden. Van de zijde van Engeland heeft de minister lord *Palmerston* dezelve bijgewoond.

Het ministerieel avondblad meldt, dat het gemagtigd is, om te verklaren, dat het gerucht van het sluiten van eene alliantie tusschen Engeland en Frankrijk onwaar is. — »Al ware het (dus leest men in dit blad) dat de drang der omstandigheden het sluiten van een dergelijk verbond noodzakelijk maakte, dan nog zoude het in zulk een korten tijd niet kunnen worden tot stand gebragt."

— De berigten uit de graafschappen luiden gunstiger. Bij het gouvernement schijnt men ernstig bedacht op het invoeren van bezuinigingen.

— Z. M. de Koning heeft den 6den een gastmaal gegeven, ter eere van Z. K. H. den prins *van Oranje*, waarbij het koninklijk gezin, prins *Leopold* en al de ministers en ambassadeurs zijn tegenwoordig geweest.

Den 10 *December*. De *Courier* van den 8sten meldt, dat het fransche gouvernement den 5den tamelijk oorlogzuchtige berigten uit Brussel had bekomen, wegens het niet openen van de vaart op de Schelde, doch dat latere berigten eene dadelijke verandering van toon aankondigen van de zijde van het bewind van Belgie, ten aanzien van verschillende onderwerpen, en dat, sedert de verandering van het ministerie in Engeland, de Belgen meer vertrouwen stellen in de verzekering van Frankrijk en Engeland, dat men geene onregtmatige tusschenspraak zal gedoogen, en zich dus meer genegen toonen, om aan de vermaningen der groote mogendheden gehoor te geven.

— De kanselier van den exchequer zal eerlang een voorstel doen, wegens eene vermindering van de bezoldigingen der hooge ambtenaren van de kroon, die tevens leden zijn van 't parlement; de meerderheid heeft de aankondiging daarvan als het begin aangemerkt van afdoende bezuinigingen, en dezelve met vreugde-gejuich beantwoord.

— De berigten uit de graafschappen zijn heden weder niet zoo gunstig, als voor eenige dagen. (*Haarl. Courant.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 6 *December*. De kamer der gedeputeerden heeft heden hare beraadslagingen geopend over de wet op de ligting van 80,000 rekruten over 1830. De heer *Madier Montjau* heeft zich *tegen* het voorstel verklaard, om dat hij begreep, dat de ligting te gering was, en het gouvernement 120,000 man had moeten vragen, om zich met te meer nadruk te kunnen doen gelden; doch de minister van oorlog heeft te kennen gegeven, dat het bewind die vermeerdering onnoodig achtte; — dat het behoud van den vrede dagelijks waarschijnlijker werd, en dat buitendien de toestand der departementen, en de zucht, om vrijwillig dienst te nemen, zoodanig was, dat men de bedoelde vermeerdering meende te kunnen ontbeeren.

De bekende generaal *Richemont* heeft in eene redevoering, van welke de hevige bewoordingen vrij wat ongenoegen hebben verwekt bij de bedaarde liberalen, zijne meening te kennen gegeven, dat verschei-

dene mogendheden slechts tijd zochten te winnen, om naderhand met eene te grootere magt in Frankrijk intedringen; — dat de eerste pligt van elk gouvernement was voor zelfsbehoud te waken, en dat men het voorbeeld, 't welk Engeland eenmaal had gegeven, door het in beslag nemen van de deensche vloot, als nu behoorde te volgen, en zich dadelijk tot den Rijn moest uitbreiden.

De minister *Sebastiani* heeft daarop geantwoord, dat Frankrijk ook voor zich het beginsel van niet-interventie wil in acht nemen, en met reden vertrouwt, dat de vrede niet zal worden verbroken; — dat het niet mogelijk is aangaande de staatkunde van het oogenblik iets meer bepaalds te zeggen, maar dat men alleen verlangt, dat terwijl die gewigtige aangelegenheid door al de mogendheden te Londen wordt behandeld, Frankrijk vertrouwen stelle in zijne bevolking en in zijn gouvernement.

Den 7den December. [*Uittreksel uit een bijzonderen brief.*] »Het bevel aan den russischen ambassadeur, om de Russen, die zich in Frankrijk bevinden, naar hun vaderland terug te roepen, heeft de vredelievende verzekeringen van onze ministers veel van hare kracht benomen; — niet, dat men hier te lande een oorlog of deszelfs gevolgen ducht, maar men verlangt ernstig, tot verbetering van het crediet en den handel, den vrede te behouden.

»Men spreekt van krijgsliederen, die onder de russische soldaten zouden zijn verbreid. Men is overtuigd, dat, welk ministerie ook in Engeland moge worden aangesteld, men er nimmer een bewind zal aantreffen, 't welk de materiele belangen des lands een enkel oogenblik zal verwaarloozen, ten behoeve eener gemeenelijke staatkunde; dat dus een of- en defensief verbond tusschen Frankrijk en Engeland nog ver te zoeken is, en dat er buiten dat lieden zijn die twijfelen, of prins *Talleyrand* zijne vorige denkwijze wel geheel heeft laten varen.

»De voorstanders van de tegenwoordige orde van zaken vestigen intusschen hunne hoop op den erkenden krijgshaftigen geest der natie.

»In het westen hebben eenige weinig beduidende onlusten plaats gehad."

(*Haarl. Courant.*)

DUITSCHLAND.

Frankfort, 12 *December.* De rust is in deze oorden weder hersteld, doch in Zwitserland is het tot dadelijkheden gekomen. Te Aarau heeft het bestuur willen volhouden, en 3000 man troepen in 't geweer gebragt, om de landbewoners, welke eene hervorming in de bestaande wetten verlangden, tegenstand te bieden. De laatsten zijn echter, ten getale van 6000 man, opgekomen, en de troepen zijn alstoen terug geweken. Het landvolk heeft daarop de stad bezet, doch zich, volgens de laatste berigten, vrij gematigd in dezelve gedragen, en op nieuw met het bestuur onderhandeld. — Die van Bern zijn niet tusschen beide gekomen, en volgens berigten van den 7den zoude men ook aldaar de noodzakelijkheid hebben bespeurd van toe te geven. Den 6den ten minste heeft de groote raad een voorstel van den kleinen raad, om eene commissie te benoemen, ten einde de noodige wijzigingen voor de bestaande wettelijke verordeningen te beramen, aangenomen, en de bedoelde commissie onmiddelijk aangesteld. De ambtman *Fischer* heeft tevens eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij de Berners vermaant zich rustig te blijven gedragen, en bedaard den loop der zaken af te wachten. — In de hoofdstad Bern zijn 2500 burgers ter bewaring der rust gewapend. De aristocratische partij schijnt zich niet magtig genoeg te hebben gevoeld, om zich tegen het verlangen der meerderheid te verzetten.

(*Haarl. Courant.*)

Mengelwerk.

DE GOEDKOOPE TOONEELVERTOONING.

In het jaar 1812, hield een Franschman te Warschau om de vergunning aan, op de openbare markt eene theatertent te mogen opslaan, om daarin slechts eene enkele voorstelling te geven van zeker blijspel, getiteld: *Het eigenlijke Niets.* Zijn verzoek werd hem toegestaan, de tent opgeslagen, en het publiek bij trompetgeschal en welsprekende aanbeveling van het zeldzame bezienenswaardige stuk tot de bijwoning uitgenoodigd. De plaatsen waren van één en twee gulden Poolsch geld. Meer dan een duizendtal nieuwsgierigen drongen den tent binnen, en betaalden één of twee gulden. Het duurde lang eer de voorstelling begon. Eindelijk werd het gordijn opgehaald. Een jong man, in gelapte kleederen, kwam te voorschijn en sprak de aanschouwers aldus aan: »Heeren en Dames! Gij ziet hier voor uw oogen *het eigenlijke Niets.* Ik ben dood-arm, schier naakt, ten prooi aan verachting. Aanschouw in mij eene *ware nietigheid.* Van Moskau ben ik zonder geld en zonder vrienden, eenzaam en verlaten, als een *niets* in de gansche zamenleving der menschen herwaarts gekomen. Ouders en bloedverwanten zijn mij ontrukt. Niemand stelt belang in zulk een *niets* als ik ben. Daarom, geëerbiedigde weldoeners en beminnelijke weldoensters! noodigde ik ulieden in deze tent, om door uwe milddadigheid mijne reis naar mijn Vaderland te kunnen voortzetten. Wie zijn ingelegd geld mij als eene liefdegift wil laten behouden, dien zal ik, zoo lang ik leve, daarvoor, als voor eene groote en onverdiende weldaad hartelijk danken, hoe verre ik mij ook van deze stad moge bevinden. Wie echter zijn geld terug verlangt, gelieve zich slechts te verklaren, en zal het op staanden voet terug ontvangen."

Nederig boog de spreker zich voor de talrijke vergadering. Men zag hem verwonderd en meêlijdend aan, en niemand eischte zijn gegeven geld van den armen vreemdeling terug.

(*Overgenomen.*)

DE VREESSELIJKE AARDBEVING TE LISSABON IN 1755.

De drie jaren, die voor het ongelukkig jaar 1755 verliepen, onderscheidden zich door eene groote droogte en dorheid, zoo dat zelfs de bronnen, die voorheen den rijksten voorraad van water opleverden, opdroogden en geheel verdwenen. De wind was bijna gestadig oost en noord, en men bespeurde aanhoudend eene zachte beweging en siddering van den grond. In de lente van 1755 veranderde het weder plotseling, en werd vochtig en regenachtig, de lucht helderde echter eenige dagen voor de aardbeving op, en er verscheen eene voor dit jaargetijde ongewone warmte. Op den dag der aardbeving ging de zon vrolijk op, de lucht was helder en onbewolkt, ten negen ure verduisterde de zon en men hoorde een onderaardsch rollen, gelijk aan het rijden van vele wagens, dit rollen nam allengs zoo toe, dat het naar het vreesselijkst gedonder van het kanon geleek. Nu volgden de drie eerste schokken — zij duurden slechts acht minuten — maar, helaas! lang genoeg om het grootste gedeelte der stad in een puinhoop te veranderen; — niet minder dan 60,000 menschen vonden hierdoor hun gemeenschappelijk groot graf. Tegen den middag volgde weder eên vreesselijke schok, de aarde opende zich op verscheidene plaatsen, en spoog rook en vlammen. Het vreesselijk rollen onder de aarde duurde voort, en binnen eenige minuten steeg de zee driemaal tot den hoogsten vloed, en viel weder tot de laagste eb. Het was juist Allerheiligen, den 1sten November, toen dit onheil gebeurde, alle kerken waren tot verstikkens toe vol, vrees en angst had de bewoners der stad naar de tempelen gevoerd, om hier bescherming tegen het, hun van alle kanten dreigend gevaar te zoeken, maar in plaats van deze vonden zij, onder den puin der instortende heiligdommen, hun graf. Geheele huisgezinnen werden onder de bouwvallen hunner woningen bedolven, door den rook verstikt, of door de vlam verteert. Een hevige storm vergrootte nog de ijsselijkheid van den oogenblik, dewijl die de woede van het vuur vermeerderde en de brand steeds verder verspreidde. Honderden van inwoners vergaderden op de groote markt, om het gevaar in de gebouwen te ontvlugten, en terwijl zij met naar den hemel uitgestrekte handen op hunne knieën lagen, steeg plotseling de zee op, drong de golven der rivier buiten de oevers, overstroomde de markt, en de gansche hoop van het hier vergaderde volk werd door dezelve bedolven. Eene groote kaai, kort bij het tolhuis, werd met 150 derwaarts gevlugte personen weggestroomd, en staat nog onder water. De Koning en de gansche Koninklijke familie waren gelukkig juist uit het paleis gevlugt, toen dit trotsche gebouw in een puinhoop werd veranderd; acht dagen lang hadden zij geen ander verblijf dan hunne koetsen, of de tuinen te *Belem*, van waar alle nog overgeblevene inwoners, zonder onderscheid, de noodige middelen tot hun onderhoud ontvingen. Geen eene steen bleef op den anderen, om ook slechts de plek aan te wijzen, waar het prachtig paleis der Portugeesche Vorsten gestaan had. Al de rijke, heerlijk versierde kerken van het patriarchaal *Lissabon*, werden door het vuur verteerd, of in puinhoopen veranderd.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.